

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/62665,Konferencja-naukowa-Chcieli-tylko-wolnej-Polski-Wroclaw-23-grudnia-2018.html>
01.03.2026, 03:15

Strona znajduje się w archiwum.

ZASTĘPCA PREZESA
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
dr hab. Krzysztof Świągryż

Warszawa, 3 ^{xv} 2018 r.

Uczestnicy konferencji naukowej „Chcieli tylko wolnej Polski...” w 70. rocznicę zbrodni komunistycznej na żołnierzach AK i WIN:
Ludwiku Marszałku, Stanisławie Dydo,
Władysławie Cisku i Janie Klamucie
Wrocław, 3 grudnia 2018 roku

Blagosławię Cię na szczęśliwe życie. Mój się, pracuj, bądź dobrym Polakiem, a da Bóg, że zobaczymy się w niebie. Twój Ojciec – pisał do synka tuż przed śmiercią z rąk komunistycznych oprawców Ludwik Marszałek ps. „Zbroja”. Ten działacz struktur niepodległościowych na Rzeszowszczyźnie i Dolnym Śląsku, walczący w obronie Polski już we wrześniu 1939 r., po schwytyaniu przez Urząd Bezpieczeństwa wykazał się niebawym hartem ducha i niezłomnym charakterem. Szedł na egzekucję pogodzony z losem, ale w poczuciu spełnionego obowiązku względem Ojczyzny.

Tego dnia – 27 listopada 1948 r. – po raz ostatni z celi więzienia przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu wyprowadzono też trzech innych polskich konspiratorów, a najbliższych współpracowników Pana majora. Pierwszy z nich, Stanisław Dydo ps. „Steiner”, idąc na śmierć miał zaledwie 26 lat, ale mimo młodego wieku należał do wyróżniających się działaczy tzw. Obszaru Zachodniego WIN. Nie złamał go bestialskie tortury. Bez skazy brutalne śledztwo przeszedł także Władysław Cisek ps. „Rom”. W tej samej egzekucji życie stracił żołnierz ZWZ-AK Jan Klamut ps. „Górnik”.

Wszyscy zamordowani przed 70. laty, skazani na śmierć mocą wyroku Wojkowskiego Sądu Rejonowego we Wrocławiu stanowią uosobienie realizowanego na Ziemi Dolnośląskiej oporu wobec narzuconego Polsce systemu komunistycznego. Podjął przez nich walka

##1181# WIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Wolska 7, 02-675 Warszawa tel. (22) 581 52 51 fax (22) 581 52 24
www.ipn.gov.pl

ZASTĘPCA PREZESA
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
dr hab. Krzysztof Świągryż

Warszawa, 3 ^{xv} 2018 r.

Uczestnicy konferencji naukowej „Chcieli tylko wolnej Polski...” w 70. rocznicę zbrodni komunistycznej na żołnierzach AK i WIN:
Ludwiku Marszałku, Stanisławie Dydo,
Władysławie Cisku i Janie Klamucie

Wrocław, 3 grudnia 2018 roku

Blagosławię Cię na szczęśliwe życie. Mój się, pracuj, bądź dobrym Polakiem, a da Bóg, że zobaczymy się w niebie. Twój Ojciec – pisał do synka tuż przed śmiercią z rąk komunistycznych oprawców Ludwik Marszałek ps. „Zbroja”. Ten działacz struktur niepodległościowych na Rzeszowszczyźnie i Dolnym Śląsku, walczący w obronie Polski już we wrześniu 1939 r., po schwytyaniu przez Urząd Bezpieczeństwa wykazał się niebawym hartem ducha i niezłomnym charakterem. Szedł na egzekucję pogodzony z losem, ale w poczuciu spełnionego obowiązku względem Ojczyzny.

Tego dnia – 27 listopada 1948 r. – po raz ostatni z celi więzienia przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu wyprowadzono też trzech innych polskich konspiratorów, a najbliższych współpracowników Pana majora. Pierwszy z nich, Stanisław Dydo ps. „Steiner”, idąc na śmierć miał zaledwie 26 lat, ale mimo młodego wieku należał do wyróżniających się działaczy tzw. Obszaru Zachodniego WIN. Nie złamał go bestialskie tortury. Bez skazy brutalne śledztwo przeszedł także Władysław Cisek ps. „Rom”. W tej samej egzekucji życie stracił żołnierz ZWZ-AK Jan Klamut ps. „Górnik”.

Wszyscy zamordowani przed 70. laty, skazani na śmierć mocą wyroku Wojkowskiego Sądu Rejonowego we Wrocławiu stanowią uosobienie realizowanego na Ziemi Dolnośląskiej oporu wobec narzuconego Polsce systemu komunistycznego. Podjął przez nich walka

##1181# WIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Wolska 7, 02-675 Warszawa tel. (22) 581 52 51 fax (22) 581 52 24
www.ipn.gov.pl

prowadzona była w imię wierności drogiemu każdemu Polakowi hasłu: Bóg, honor, Ojczyzna, a poniesiona przez nich ofiara życia stawia ich w długim szeregu polskich bohaterów-męczenników, którym my-współcześni winimy wdzięczność i wieczną pamięć.

„Chcieli tylko wolnej Polski...” – tytuł konferencji naukowej zorganizowanej w 70. rocznicę mordu sądowego na polskich bohaterach, nawiązując do zbrodnicego charakteru systemu komunistycznego, karzącego śmiercią za wierność idei niepodległości. Żyjącąc owocnych obiad pragnę wyrazić podziękowania organizatorom za wysiłek wkładony w przygotowanie tej niezwykle ważnej inicjatywy.

Szczegółowe wyraz szacunku kłębę do rodzin naszych bohaterów, dla których niech wrocławska konferencja będzie widocznym symbolem naszej pamięci o tych, którzy walczyli o wolną, niepodległą Rzeczpospolitą.

ZASTĘPCA PREZESA
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
dr hab. Krzysztof Świągryż

##1181# WIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Wolska 7, 02-675 Warszawa tel. (22) 581 52 51 fax (22) 581 52 24
www.ipn.gov.pl

prowadzona była w imię wierności drogiemu każdemu Polakowi hasłu: Bóg, honor, Ojczyzna, a poniesiona przez nich ofiara życia stawia ich w długim szeregu polskich bohaterów-męczenników, którym my-współcześni winimy wdzięczność i wieczną pamięć.

„Chcieli tylko wolnej Polski...” – tytuł konferencji naukowej zorganizowanej w 70. rocznicę mordu sądowego na polskich bohaterach, nawiązując do zbrodnicego charakteru systemu komunistycznego, karzącego śmiercią za wierność idei niepodległości. Żyjącąc owocnych obiad pragnę wyrazić podziękowania organizatorom za wysiłek wkładony w przygotowanie tej niezwykle ważnej inicjatywy.

Szczegółowe wyraz szacunku kłębę do rodzin naszych bohaterów, dla których niech wrocławska konferencja będzie widocznym symbolem naszej pamięci o tych, którzy walczyli o wolną, niepodległą Rzeczpospolitą.

ZASTĘPCA PREZESA
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
dr hab. Krzysztof Świągryż

##1181# WIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Wolska 7, 02-675 Warszawa tel. (22) 581 52 51 fax (22) 581 52 24
www.ipn.gov.pl

Konferencja naukowa „Chcieli tylko wolnej Polski” –
Wrocław, 2-3 grudnia 2018

3 grudnia 2018 roku w XVII LO im. Agnieszki Osieckiej we Wrocławiu odbyła się konferencja naukowa „Chcieli tylko wolnej Polski”. Organizatorami wydarzenia był Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Katolickie Centrum Edukacji Kana w Dębicy oraz Fundacja Historia Pamięć Edukacja.

Okazją do zorganizowania wydarzenia była 70. rocznica zamordowania z wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu Ludwika Marszałka ps. „Zbroja”, Władysława Ciska ps. „Rom”, Stanisława Dydo ps. „Steinert” i Jana Klamuta ps. „Górski”. Prof. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca Prezesa IPN skierował do uczestników konferencji specjalny list, który odczytała dr Katarzyna Pawlak-Weiss, zastępca Dyrektora Oddziału IPN we Wrocławiu.

Podczas konferencji z wykładami wysapili:

- Maciej Małozieć, zastępca burmistrza Dębicy *„Obwód ZWZ-AK Dębica kuźnią działaczy podziemia antykomunistycznego”*
- Wojciech Trębacz (OBUWiM IPN Wrocław) *„Działalność Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” na Dolnym Śląsku”*
- dr hab. Robert Klementowski prof. UWr (OBBH IPN Wrocław) *„Podziemie w historii i pamięci”*
- dr n.med. Łukasz Szleszkowski, specjalista medycyny sądowej, pracownik naukowy Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu *„Polska szuka bohaterów”*
- o. Zbigniew Kubit (OFMConv.) *Postać o. Andrzeja Tadeusza Deptucha OFMConv., kapłana, żołnierza, więźnia systemu komunistycznego – przykładem niezłomnej postawy i wzoru na trudne czasy*

Wydarzeniu towarzyszyły występy Grupy Artystycznej SAFO z Miejskiego Ośrodka Kultury w Dębicy oraz uczniów XVII LO im. Agnieszki Osieckiej we Wrocławiu.

2 grudnia o godz. 18.00 w kościele garnizonowym pw. Św. Elżbiety we Wrocławiu została odprawiona msza święta w intencji Ludwika Marszałka, Stanisława Dydo, Władysława Ciska i Jana Klamuta – żołnierzy AK i WiN oraz w intencji żyjących i zmarłych polskich żołnierzy II wojny światowej i drugiej konspiracji niepodległościowej.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Wrocław